

Samen werken aan gezondheid!

Visie GGD Drenthe
2017 – 2020

VOORWOORD

GGD Drenthe werkt aan gezondheid voor de Drenten! Er zijn veel ontwikkelingen in het maatschappelijk en fysieke domein waar GGD Drenthe haar bijdrage levert. Een belangrijke ontwikkeling hierbij is de transformatie van de nog jonge taken van de gemeenten vanuit de Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning en Participatiewet. Dit vraagt van gemeenten, maar zeer zeker ook van haar uitvoeringspartners, een proactieve en flexibele inzet. Gemeenten willen een GGD die hen deskundig en objectief adviseert en ondersteunt. GGD Drenthe gaat en staat voor het behalen van zoveel mogelijk gezondheidswinst voor de Drentse inwoners.

We gaan nog meer dan nu inspelen op de behoefte en verwachtingen van de gemeenten. Daarbij trekken wij aan de voorkant van het proces en/of start van de uitvoering samen op met burgers, maatschappelijke partners, bedrijven en onze gemeenten. Wij zijn ervan overtuigd dat de huidige maatschappelijke vraagstukken alleen in samenwerking tot de gewenste oplossingen en resultaten gaan leiden.

Met deze visie schetsen wij de koers om richting te geven aan de ontwikkeling van de Publieke Gezondheid en daarmee de inzet en werkwijze van GGD Drenthe voor de langere termijn.

In samenspraak met ambtenaren, medewerkers en bestuursleden haalden we belangrijke ontwikkelpunten op voor onze GGD, namelijk:

- nog meer vraag- en resultaatgericht werken
- minder schotten tussen de vakdisciplines in het contact met inwoners, partners en gemeenten
- meer actuele onderzoeksgegevens gericht afgestemd op de individuele gemeente en haar gebieden
- meer flexibiliteit, en in samenwerking met gemeenten en partners
- ruimte voor innovatie en maatwerk
- verbinding praktijk, onderzoek en ontwikkeling versterken
- een eigentijdse organisatie met ruimte voor professionele inbreng

Deze punten bepalen mede de koers en de wijze waarop GGD Drenthe haar dienstverlening vernieuwt.

Namens het algemeen bestuur van GGD Drenthe

Mevrouw H. Vlieg-Kempe
Voorzitter

INHOUD

4

Missie en visie

10

Ambities vanuit de vier pijlers

Monitoren, signaleren en advies
Gezondheidsbescherming
Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises
Toezicht houden

7

Ontwikkelingen

14

De GGD als eigentijdse organisatie

Vraaggerichte dienstverlening
Aantrekkelijke werkgever
Transparant financieel beleid en verantwoording
Beleidsvorming in samenspraak met gemeenten
Samenwerken en verbinden

13

Samenwerken aan gezondheid

1 Missie en Visie

Missie

De missie van GGD Drenthe geeft aan waarom we ons werk doen en maakt helder waarvoor wij staan.

“Samen beschermen, bewaken en bevorderen wij de gezondheid en de sociale veiligheid in Drenthe”.

Onder gezondheid verstaan wij het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven¹. Onze basistaken komen voort uit de Wet Publieke Gezondheid. Belangrijker is dat de legimitatie voor ons werk voortkomt uit onze missie en wij weten dat goede gezondheid een voorwaarde is om mee te doen! Daarom werken we aan het bereiken van gezondheidswinst, en zetten in op preventie en een gezonde en veilige omgeving voor iedereen, waarbij we speciale aandacht hebben voor kwetsbaren. Dit doen wij samen en in verbinding met gemeenten en natuurlijk ook met onze maatschappelijke/zorgpartners.

Visie

De visie gaat over wat we doen en hoe we uitvoering geven aan onze missie.

Als gemeentelijke gezondheidsdienst werken wij aan preventie en collectieve gezondheid en veiligheid. We signaleren, adviseren, bemiddelen, fungeren als meldpunt en vangnet, toetsen en voeren uit waar nodig. Wij doen dit op een aansprekende wijze en vanzelfsprekend in samenwerking met maatschappelijke partners. Als kenniscentrum, adviseur, regisseur, inspecteur en uitvoerder opereren wij objectief, vakbekwaam, betrouwbaar, zakelijk en integer. Wij bouwen aan en onderhouden betekenisvolle samenwerkingsrelaties. Dit alles zodat iedereen in Drenthe mee kan doen in de samenleving.

Mensen zorgen doorgaans zelf voor hun gezondheid, maar kunnen daarnaast ook vertrouwen op de ondersteuning van de overheid. De Wet Publieke Gezondheid geeft aan voor welke taken de gemeenten verantwoordelijk zijn en welke daarvan in ieder geval door de GGD worden uitgevoerd.

De GGD wordt als gemeentelijke uitvoeringsdienst gevraagd om invulling te geven aan deze wettelijke taken en aan taken die in het verlengde liggen van deze primaire taken. Dit vanuit verlengd lokaal bestuur en publieke uitvoeringsdienst. Taken worden overgedragen en daarmee is de GGD nadrukkelijk geen marktpartij.

Het bestuur vraagt van de organisatie om adequaat in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en gemeenten te voeden door het uitbrengen van advies en het doen van aanbod, zodat gemeenten hierin vroegtijdig afwegingen kunnen maken. In de wet gaat het hierbij nog altijd om het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van mensen. De taken in de publieke gezondheid worden gekenmerkt doordat zij niet primair ontstaan vanuit de vraag van inwoners, maar gerelateerd zijn aan de behoefte van de overheid om collectieve ondersteuning aan te bieden vanuit preventie en bescherming.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft deze opdracht vertaald naar de volgende vier inhoudelijke pijlers² voor GGD-en:

¹ Definitie van “positieve gezondheid”, ontwikkeld door Machteld Huber. Huber M, van Vliet M, Boers I. ‘Heroverweeg uw opvatting van het begrip ‘gezondheid’. Ned. Tijdschr. Geneesk. 2016;160: 1-5.

Binnen deze pijlers kunnen al onze wettelijke taken worden ondergebracht. Overigens dienen de pijlers niet als nieuwe schotten gezien te worden. We zetten juist in op een GGD die integraal werkt voor alle inwoners van 0 tot 100 plus.

De verdeling heeft wel enkele accentverschillen vergeleken met de indeling van de beleidsprogramma's in de GGD begroting volgens de categorieën beschermen, bewaken, bevorderen en jeugd (zie bijlage 1).

Pijler 1 Monitoren, signaleren en advies

- Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
- Logopedie
- Prenatale voorlichting
- Epidemiologische analyse en monitoren
- Informatieverzameling voor advisering gezondheidsbeleid en bestuurlijke besluitvorming
- Gezondheidsbevordering

Pijler 2 Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

- Infectieziektebestrijding (IZB)
- Formuleren maatregelen ter beïnvloeding gezondheidsbedreiging
- Tuberculosebestrijding
- Seksuele gezondheid
- Milieu en gezondheid
- Rijksvaccinatieprogramma
- Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ)
- Advies en meldpunt kindermishandeling en huiselijk geweld (Veilig Thuis)

Pijler 3 Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crisissen

- Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR)
- GGD Rampen opvangplan (GROP)
- Psychosociale hulp bij crisis, rampen en incidenten

Pijler 4 Toezicht houden

- Toezicht kinderopvang, prostitutiebedrijven, tatooshops en asielzoekerscentra (Technische hygiëne zorg)
- Lijkschouw

Belangrijk is de constatering dat veel van onze taken in nauw verband met elkaar staan en in de uitvoering elkaar versterken. De uitvoering van de jeugdgezondheidszorg is daarvan een belangrijk voorbeeld. Door de uitvoering van de integrale JGZ (van -9 maanden tot 18 jaar) maken we waardevolle verbindingen. Met de contactmomenten zijn alle kinderen in beeld en kunnen ouders gericht advies krijgen. Ook wordt preventieve logopedie aangeboden om op tijd logopedische stoornissen te signaleren en door te verwijzen. Vaccinatieprogramma's en gezondheidsvoorlichting dragen bij aan de beschermingstaak. Inzet van psychosociale hulpverlening en coördinatie bij escalatie van incidenten in het jeugddomein behoren tot de expertise van de GGD. De JGZ-professional gebruikt ook haar GGD-oren en -ogen tijdens haar aanwezigheid op scholen en voorschoolse opvang, en signaleert en adviseert. De JGZ-professionals werken in uitvoeringsteams die binnen gemeenten en wijken opereren en daarmee verbinden zij de uitvoering met de integrale beleids- en adviserende taken van de GGD, bijvoorbeeld met Veilig Thuis. Het versterkt de deskundigheid en positie van GGD Drenthe in het maatschappelijk veld, doordat we zo optimaal kunnen samenwerken met onze maatschappelijke partners.

² Brief aan de Tweede Kamer 28 augustus 2014: Betrouwbare publieke gezondheid: Gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten en Rijk.

Ook voeren we vanuit onze positie als publieke uitvoeringsorganisatie de door gemeenten en/of andere publieke partners gevraagde aanvullende taken uit die in het verlengde liggen en in verbinding staan met onze gemeentelijke wettelijke taken, namelijk:

1 Forensisch-medische dienstverlening

Onze forensisch artsen verlenen, naast de uitvoering van de lijkschouw en letselonderzoeken, ook medische arrestantenzorg in opdracht van de politie. Ten behoeve van politie en het openbaar ministerie leveren zij op medisch gebied een bijdrage aan de waarheidsbevinding in het kader van strafrechtelijk onderzoek. De artsen hebben korte werklijnen met disciplines binnen en buiten de GGD, zoals de JGZ, OGGZ, Veilig Thuis, en de GGZ.

2 Reizigers- en beroepsvaccinaties

Hier gaat het om het voorkomen van infectieziekten tijdens het reizen en tijdens het uitoefenen van een beroep. Naast de feitelijke vaccinaties vindt gericht voorlichting plaats, zodat inwoners van Drenthe beschermd op reis gaan en geen infectieziekten mee terugnemen.

3 Sense

Samen met GGD Fryslân en GGD Groningen leveren wij zorg voor seksuele gezondheid en curatieve SOA-bestrijding voor risicogroepen, houden wij spreekuren en organiseren we voorlichting voor specifieke groepen, zoals jongeren, om vragen over seksualiteit te beantwoorden. Dit doen wij in opdracht van het ministerie van VWS.

4 Publieke gezondheid asielzoekers

In opdracht van het Centraal Orgaan Asielzoekers bieden wij jeugdgezondheidszorg, gezondheidsbescherming en -bevordering voor deze kwetsbare groep. Tevens is er extra aandacht en zorg voor de vergunninghouders.

5 Centrum Seksueel Geweld

De regio's Groningen en Drenthe organiseren samen het centrum waar slachtoffers van seksueel geweld snel en adequaat opgevangen worden en waar zowel medische als psychologische ondersteuning wordt geboden. Het centrum is 24/7 bereikbaar en beschikbaar en is een samenwerkingsverband tussen politie, ziekenhuizen, en GGD-en. De gezamenlijke GGD-en verzorgen de uitvoerende coördinerende taak.

6 WMO Toezicht

Gemeenten zijn verantwoordelijk om toezicht te houden op de kwaliteit en continuïteit van de WMO voorzieningen die zij aanbieden. Op een onderdeel van dit toezicht, namelijk de calamiteiten, is door ons een pilot gestart voor de uitvoering hiervan. Over de overige taken op dit gebied wordt overleg gevoerd met gemeenten.

2 Ontwikkelingen

Als GGD zijn wij alert ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen en trends op het gebied van de publieke gezondheid en sociale veiligheid. Wij adviseren gemeenten vroegtijdig, zodat gemeenten hier op in kunnen spelen. Hieronder geven wij de ontwikkelingen aan die wij op dit moment waarnemen.

1 Gemeenten zijn volop in beweging om hun relatief nieuwe verantwoordelijkheden op het gebied van jeugd, WMO en participatie te (laten) organiseren. Gezondheid wordt een steeds prominenter onderwerp in de maatschappij en het Rijk, en gemeenten geven aan meer te willen investeren in preventie.

Door de Publieke Gezondheid te verbinden met taken in het lokale sociale domein kan nog meer waarde gegeven worden aan de door gemeenten beoogde maatschappelijke effecten. Voor gemeenten en uitvoerende instellingen is het steeds belangrijker om samen te werken in de uitvoering hiervan en ook in de ontwikkeling van daarbij passende producten en diensten. Wij zetten hierop in, onder andere via de jeugdgezondheidszorg en de openbare geestelijke gezondheidstaken.

De jeugdgezondheidszorg heeft als doel om jeugdigen gezond op te laten groeien en begeleidt ouders bij gezond opvoeden. Bij problemen regelen we een adequate toegang naar de juiste hulp. De openbare geestelijke gezondheidszorg richt zich op sociaal kwetsbare mensen die nauwelijks of niet vanzelfsprekend een beroep doen op bestaande hulp. We bieden de eerste ondersteuning, coördineren en geven advies. Naast het centrale meldpunt wordt hier ook een sterke verbinding gemaakt met de lokale uitvoering.

Belangrijk is om vroegtijdige signalen van kindermishandeling en huiselijk geweld op te vangen, zodat er tijdig adequate hulp en ondersteuning ingezet kan worden. Veilig Thuis is er voor iedereen, jong en oud, die te maken

heeft met kindermishandeling of huiselijk geweld. Slachtoffers, daders en omstanders kunnen terecht voor deskundige ondersteuning, het melden van zorgen, signalen en voor advies. Er wordt nauw samengewerkt met de professionals in de lokale jeugd- en/of wijkteams, maar ook met jeugdbescherming en GGZ wanneer de ernst van de zaak hiertoe aanzet. Er worden door het Rijk meer eisen gesteld aan de monitor- / radarfunctie van Veilig Thuis.

We werken nauw samen met de lokaal werkende zorgverleners, bovenregionale voorzieningen en in gezamenlijkheid met gemeenten, ook met de zorgverzekeraars. Dit doen wij in diverse vormen, zoals inzet in een jeugd- en/of wijkteam door de JGZ en OGGZ, het gezamenlijk opzetten en begeleiden van additioneel gefinancierde projecten en programma's zoals Kans voor de Veenkoloniën, Sense, Voorzorg, Positief Opgroeien Drenthe, Drenthe beweegt, ondersteuning vergunninghouders, academische werkplaatsen, triage personen met verward gedrag, enzovoort. Hierbij benutten we onze kennis en informatie uit onderzoek, onze inhoudelijke (sociaal-medische) expertise uit de diverse vakgebieden en onze kennis van de beleidsvoornemens van gemeenten.

2 Er is steeds meer behoefte aan actuele informatie verkregen via geanonimiseerde gegevens van inwoners, de school, de wijk en de gemeente. Door technologische ontwikkelingen is steeds meer informatie sneller beschikbaar (big data). Deze ontsluiten en benutten we ten behoeve van wijkprofielen en beleidsadviezen voor gemeenten.

Onze adviezen baseren we op gegevens uit onze eigen onderzoeken en ook op die van anderen zoals het Drentse planbureau. Uiteraard stemmen we af op het beleid van iedere individuele gemeente. In dit kader is de zorg voor het zorgvuldig delen en benutten van verkregen gegevens en informatie zeer belangrijk. Er ontstaat een groter bewustzijn op dit gebied (omgaan privacy van gegevens) en dit vraagt nadere ontwikkeling ten aanzien van registratie en samenwerkingsgedrag.

- 3 De mens neemt steeds meer regie over zijn/haar gezondheid en ziekte. Digitale middelen zoals internetinformatie en ondersteunende applicaties ondersteunen mensen om gezond(er) te leven en het gesprek te voeren met zorgprofessionals. Wij richten ons op het bevorderen van collectieve gezondheid. Het gaat zowel om het beïnvloeden van de omgeving als het gedrag. Naast een aantal specifieke wettelijke uitvoeringstaken zijn we primair adviseur en intermediair voor gemeenten en de uitvoering van gezondheidsbevorderende taken ligt waar mogelijk in handen van andere organisaties. Daarom staan we in nauw contact met de ambtenaren en bestuurders. Ondersteunend in onze dienstverlening naar inwoners en gemeenten gaan wij steeds meer gebruik maken van digitale dienstverlening. Tevens zien wij dat er vanuit de maatschappij steeds meer behoefte is om gebruik te willen maken van expertise van specialisten. Hierdoor ontstaat er een diversiteit van beroepsgroepen.
- 4 Ook Drenthe vergrijst en er is meer vraag naar andere zorg. Doordat zorg steeds meer buiten instellingen plaatsvindt en ouderen langer zelfstandig wonen, doen ze vaker een beroep op WMO- en zorgvoorzieningen. Er wordt meer ingezet op participatie, mantelzorg en preventieve activiteiten voor ouderen en daarmee ouderengezondheidszorg door gemeenten. Wij adviseren en ondersteunen hierbij en brengen onze vakkennis in.
- 5 Het aantal inwoners met een lage sociaal economische status neemt toe. Participatie is daarom belangrijk, evenals het verminderen en het voorkomen van laaggeletterdheid. Het Rijk heeft daarom in 2014 besloten om acht jaar lang middelen beschikbaar te stellen voor het programma “Kans voor de Veenkoloniën” waaraan de GGD-en Groningen en Drenthe deelnemen. Ook komt er vanuit het Rijk extra budget vrij voor armoedebestrijding en sportstimulatie voor kinderen. Samen met welzijnsinstellingen en Sport Drenthe benutten we onze contactmomenten met de kinderen vanuit de jeugdgezondheidszorg om kinderen te stimuleren deel te gaan nemen aan beweegactiviteiten.
- 6 De instroom van asielzoekers houdt aan en daarmee ook de zorg voor vergunninghouders die gaan wonen in de gemeenten. Dit betekent dat we qua capaciteit flexibel gaan inspelen op de zorg voor de asielzoekers. Aanvullend bieden we extra zorg voor de vergunninghouders zodat zij een goede start kunnen maken in Nederland en in hun gemeente. Dit doen wij in afstemming met huisartsen, scholen, welzijnsinstellingen en gemeenten en we benutten daarbij vanzelfsprekend de jeugdgezondheidszorg. Het Rijk stelt hiervoor extra middelen ter beschikking en heeft de coördinatie hiervan in handen van de GGD-en gelegd.
- 7 In 2018 gaat het “Nieuwe Toezicht” op de kinderopvang van start. Het accent komt meer te liggen op de pedagogische kwaliteit van de opvang. Er zal sprake zijn van kwaliteitstoezicht in plaats van systeemtoezicht.
- 8 Gemeenten zijn direct verantwoordelijk voor de geleverde zorg aan jeugd en zijn vanuit de WMO ook verantwoordelijk voor de regie tijdens incidenten. Inmiddels zijn we in Drenthe al geconfronteerd met een aantal ernstige incidenten waar inhoudelijke leerpunten uit voort komen voor gemeenten en maatschappelijke partners. Daarnaast is er nog ontwikkeling nodig op het gebied van het voorkomen van escalatie bij sociale incidenten. Ook dienen de gemeenten zorg te dragen voor adequaat toezicht op deze zorg. Wij zetten onze expertise en ervaring op het gebied van crisis- en incidentbeheersing in.

-
- 9 In 2019 treedt de Omgevingswet in werking. Hierin wordt aandacht gevraagd voor de relatie van de ruimtelijke invulling met gezondheid. In dat kader zijn bijvoorbeeld energie (windmolens en zonneakkers) en leefomgeving (geur- en geluidhinder) actuele Drentse thema's. Wij verstevigen onze rol als medisch milieukundig adviseur hierin.
- 10 De gemeenten zijn verantwoordelijk om toezicht te houden op de kwaliteit van haar WMO-voorzieningen. Het gaat om vragen als: "is de veiligheid gewaarborgd", "sluit de voorziening aan op de behoefte van de cliënt", en "wordt volgens een professionele standaard gewerkt". Wij hebben kennis en ervaring op het gebied van toezichthouden bij kindercentra, tatoeage- en piercingshops en seksinrichtingen, en gemeenten kunnen een beroep doen op deze expertise voor het WMO-toezicht. In Emmen draait een pilot waarbij de GGD toezichthouder is van incidenten in de WMO.
- 11 Mondiaal is de antibioticaresistentie een bedreiging. Ook in Drenthe zal hiervoor meer aandacht moeten zijn. Daarnaast worden we geconfronteerd met nieuwe ziekten zoals MERS en Ebola. Dit vraagt ontwikkeling van kennis door onder andere inzet van onderzoek. Hiertoe is in 2016 het noorden van het land aangewezen als een van de pilotregio's om te komen tot duurzame verbindingen in de strijd tegen antibioticaresistentie.
- 12 Met de wijzigingen ("eigen kracht") en bezuinigingen in de zorg worden de gemeenten vaker geconfronteerd met inwoners die niet goed voor zich zelf kunnen zorgen en de zorg niet kunnen bereiken. Vaak wordt hiervoor de containerterm "personen met verward gedrag" gebruikt. Gemeenten willen beter en eerder zicht krijgen op deze inwoners en waar nodig hen vroegtijdig (laten) ondersteunen. Er wordt gewerkt aan het opzetten van een triagepunt en samen met politie, welzijnsinstellingen, GGZ, ambulancedienst en woningcoöperaties wordt ingezet op een vroegtijdige signalering en adequate opvang voor personen met verward gedrag.
- 13 In 2018 gaat het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) over naar gemeenten en wordt dit verankerd in de Wet Publieke Gezondheid. De GGD voert dit programma dan uit onder verantwoordelijkheid van gemeenten.
- 14 De werelden van praktijk, beleid, onderzoek en onderwijs worden verbonden in kennisinfrastructuren. De kennis over de aanpak van regionale sociale vraagstukken wordt zo versterkt. In Drenthe is geen voorziening voor wetenschappelijk onderwijs en daarmee is het des te belangrijker om nog meer aan te sluiten bij academische werkplaatsen en wetenschappelijke projecten gerelateerd aan ons werkveld.

3 Ambities vanuit de vier pijlers

Bovenstaande ontwikkelingen leiden tot de volgende ambities van de GGD in de komende vier jaar. Deze ambities worden uitgewerkt in de meerjarenbeleidsbegroting en daarbij horende productbladen en vervolgens in werkplannen voor de organisatie. Uitgangspunt is dat de beschreven ambities uiterlijk eind 2020 gerealiseerd zijn.

1. Monitoren, signaleren en advies

Monitoren

Wij hebben een infrastructuur die databronnen van de GGD en van andere partijen met elkaar kan verbinden. Daardoor beschikken we over actuele informatie over alle inwoners in de leeftijd van 0 tot 100 plus. We signaleren ontwikkelingen en adviseren en ondersteunen bij het opstellen en uitvoeren van effectief beleid. Naast de huidige algemene monitoren is er meer vraag naar actuele en lokale en gebiedsgerichte monitoren. Wij geven hieraan additioneel uitvoering in samenhang met andere partners.

Bereikbaarheid

We zetten in op het gebruik van digitale instrumenten in onze dienstverlening aan onze klanten.

Praktijk en onderzoek

We zetten samen met GGD-en, onderwijs- en zorginstellingen in op het verbinden van de praktijk en onderzoek. Op verzoek kunnen we vanuit de algemene onderzoeken additioneel de steekproef vergroten zodat er meer gegevens uitgevraagd en geleverd kunnen worden.

Jeugdgezondheidszorg

De jeugdgezondheidszorg wordt aangeboden aan kinderen van 0 tot en met 18 jaar. Alle kinderen zijn in beeld en we volgen hen in de ontwikkeling. Vanuit onze sociaal-medische kennis en kunde zetten we in op het vroegtijdig signaleren, het aangeven wat tot de normale ontwikkeling behoort en de eigen kracht van jeugdigen en gezinnen te versterken, eventueel met inzet van informele zorg. Hiermee draagt de JGZ bij aan het voorkomen van (grotere) problemen waardoor zwaardere vormen van zorg minder nodig zijn.

Aansluitend op de behoefte van gemeenten worden op vraag gebiedsprofielen opgesteld.

We ontwikkelen een app waarop actuele onderzoeksgegevens "real time" beschikbaar worden gesteld.

Afspraken voor een reizigers- of beroepsvaccinatie kunnen door de klant zelf online ingepland worden.

Wij dragen bij aan wetenschappelijk onderzoek en innovatie via onze verbinding met de Academische Werkplaats en de Noordelijke onderwijsinstellingen.

Er worden continue twee artsen opgeleid tot Arts Maatschappij en Gezondheid.

Ouders hebben via internet toegang tot informatie uit "Mijn Kinddossier" van hun kinderen.

Dit doen we steeds meer op maat en samen met maatschappelijke partners zoals scholen, kindercentra en wijkteams. We signaleren en melden zorgen ten aanzien van ontwikkeling en mishandeling, ontwikkelen hiervoor een gedragen norm voor het hanteren van de meldcode en dragen tijdig over aan de meer specialistische hulp. Ouders en jeugdigen voeren steeds meer de regie en de rol van de professional verandert hiermee. De vorm, inhoud en contacten met de JGZ passen bij die behoefte en we gebruiken moderne instrumenten. We verbinden de uitvoeringstaken van de JGZ met alle vakdisciplines van onze GGD om integraal te kunnen adviseren naar gemeenten.

Gezondheidsbevordering en leefstijl

We adviseren gemeenten hoe zij in kunnen zetten op het bevorderen van gezondheidsbewustzijn en -gedrag van inwoners. Ook adviseren wij gemeenten welke specifieke doelgroepen aandacht behoeven op basis van onderzoeksgegevens en signalen van de vakdisciplines bij de GGD en bij partners. Naast jeugd krijgen ook ouderen als doelgroep aandacht.

2. Gezondheidsbescherming

Infectieziekten worden mondialer en complexer en antibioticaresistentie is een toenemend risico. De krachten op Noord-Nederlands niveau zijn gebundeld om adequaat invulling te geven aan infectieziektepreventie, zorgvuldig gebruik antibiotica, surveillance en onderzoek. De organisatie van de infectieziektebestrijding wordt hierdoor sterker en levert hiermee een bijdrage aan de Drentse zorgstructuur.

Maatschappelijke zorg en OGGZ

We ondersteunen gemeenten in hun verantwoordelijkheid voor de publieke gezondheid maar ook voor de sociale veiligheid. We houden samen met partners de risicogroepen in beeld en begeleiden waar nodig naar de juiste zorg om de kwaliteit van leven te versterken en overlast te verminderen. De GGD verzorgt het meldpunt OGGZ waar mensen (familie, burens e.d.) melding kunnen maken van sociaal kwetsbare personen of gezinnen. Met de verwachte invoering van de Wet Verplichte GGZ (2018) zullen we gemeenten samen met onze ketenpartners ondersteunen bij een eerdere toeleiding van personen met verward gedrag naar passende zorg en maatschappelijke ondersteuning.

Ouders kunnen zelf online afspraken voor een consult plannen en muteren.

Afspraken voor een reizigers- of beroepsvaccinatie kunnen door de klant zelf online ingepland worden.

Jongeren ontvangen digitaal een persoonlijk gezondheidsprofiel en worden doorgeleid naar relevante websites.

Voor ouders is een JGZ-informatie-app ontwikkeld.

Wij bieden gemeenten advies "op maat" over opvallende trends, benoemen de speerpunten en adviseren over de toepassing van interventies.

De deskundigheid op gebied van infectiepreventie in de Drentse zorgstructuur wordt verstevigd.

Er is een Drents triagepunt voor personen met verward gedrag.

Per gemeente wordt bepaald welke "quick wins" er zijn te behalen op het gebied van gezondheid en omgeving.

Omgevingswet

Milieu en gezondheid zijn een constante, niet alleen in het sociale maar ook in het fysieke domein. De Omgevingswet zorgt daarbij voor het wettelijk kader. In Drenthe werken gemeenten, GGD en RUD daarbij samen. Wij nemen als adviseur en kennisleverancier een ondernemende rol in ten aanzien van de implementatie van de nieuwe wet, vanuit een integrale benadering van gezondheid.

Veilig Thuis

De uitvoering van Veilig Thuis is kwalitatief op orde. Kinderen en volwassenen die geen veiligheid ervaren thuis worden geholpen en ondersteund. Veilig Thuis draagt zorg voor tijdige afhandeling van de meldingen en doet waar nodig onderzoek. Ook voegt zij haar expertise toe in de samenwerking met de ketenpartners. Veilig Thuis functioneert optimaal als schakelpunt in de keten van preventie tot onder toezichtstelling. In 2017 en 2018 worden alle Veilig Thuis organisaties getoetst op landelijk vastgestelde toetsingskaders om de ontwikkeling van deze organisaties kwalitatief op het noodzakelijke niveau te krijgen.

3. Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises

Ook tijdens rampen en crises is de GGD verantwoordelijk voor publieke gezondheidszorg, die zich dan focust op de deelprocessen infectieziektebestrijding, medische milieukunde, psychosociale hulpverlening en gezondheidsonderzoek na rampen. Als ketenpartner in de gezondheidskolom, maken wij deel uit van een breed netwerk in zorg en veiligheid. De crisisorganisatie van de GGD is daarbij nauw verbonden met die van de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR). We stimuleren onze partners tot het nemen van proactieve maatregelen en we investeren in omgevingsgericht handelen en het onderhouden van een breed netwerk. Hierbij benutten we innovatie, technologie en ICT voor de crisisbestrijding.

Onze kennis en kunde ten aanzien van de psychosociale hulpverlening en inzet bij crises benutten we om gemeenten bij te staan en te adviseren bij het ontstaan en beheersen van het toenemende aantal maatschappelijke incidenten.

Elk jeugdteam heeft een vast contactpersoon bij Veilig Thuis die ook met regelmaat aanwezig is op locatie in gemeente en/of wijk.

De expertise van de Geneeskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS) wordt benut in de acute fase en tijdens de pro-actie en preventie fase (de "koude fase").

Er is een Drentse aanpak voorkomen van escalatie voor sociale incidenten.

4. Toezicht houden

We gaan voor een eigentijdse invulling van het toezicht en leveren meerwaarde als onafhankelijk deskundige waarbij naast de inspectie er ook advies wordt gegeven met als doel om de kwaliteit en veiligheid van voorzieningen te borgen. De taak wordt breder opgevat dan het "afvinken van checklists". Naast toezicht op de hygiënezorg, kindercentra, prostitutiebedrijven, tattooshops en asielzoekerscentra, kan de gemeente ook additioneel een beroep doen op de GGD voor het toezicht op WMO-voorzieningen. Samen met gemeenten ontwikkelen we een visie op het toezicht van deze voorzieningen, een kwaliteitskader en werkwijze voor het toezicht, en de manier waarop het toezicht gekoppeld wordt aan handhaving door gemeenten.

De toezichthouders richten zich op het identificeren van trends en geven van advies aan gemeenten.

4 Samenwerken aan gezondheid

Belangrijke leefwerelden voor de Drentse inwoners zijn het gezin, de school, de verenigingen, de wijk en de gemeente/de regio. Onze ambities kunnen we alleen waarmaken in samenspraak en samenwerking met gemeenten en maatschappelijke partners. Daarmee willen we zo goed mogelijk aansluiten bij de behoeften en wensen van gemeenten.

Wat kunt u hierin verwachten?

- 1 Wij werken samen met zorginstellingen, verzekeraars en gemeenten om data te verbinden om ontwikkelingen in gezondheid en ziekte te monitoren en signaleren.
- 2 Wij zetten onze kennis en expertise in om gezondheidsverschillen te verkleinen en hebben aandacht voor kwetsbare groepen.
- 3 Wij voorzien inwoners van informatie en digitale middelen waarmee zij meer regie krijgen dan wel nemen om hun gezondheidsvaardigheden te versterken.
- 4 Nieuwe gezondheidsbedreigingen brengen wij in beeld en wij verbinden gezondheid met veiligheid. Onder meer in het regionaal risicoprofiel van de Veiligheidsregio en op het gebied van kindermishandeling en huiselijk geweld.
- 5 Wij gebruiken bij de aanpak van gezondheidsbedreigingen (besmettelijke ziekten, milieu, ongeval) effectieve methoden en technieken.
- 6 Vanuit het oogpunt van preventie sluiten wij aan op de sociale wijkteams, scholen en voorschoolse voorzieningen, de huisartsenzorg en verlenen lichte opvoedondersteuning.
- 7 Wij dragen bij aan sluitende zorg door intensief samen te werken met zorg- en/of maatschappelijke partners. In risicowijken trekken wij samen op met burgers en partners om te werken aan een gezonde en veilige omgeving.
- 8 Op verzoek stellen wij wijk- en schoolprofielen op, zodat gemeenten hun beleid en interventies hierop kunnen afstemmen.
- 9 Wij motiveren elke gemeente tot het voeren van integraal gezondheidsbeleid.
- 10 Wij staan klaar om door gemeenten ingezet te worden bij maatschappelijke incidenten.

5 De GGD als eigentijdse organisatie

Wij werken met 360 professionals voor 489.000 inwoners voor en in 12 gemeenten. Er is veel deskundigheid, een hoge mate van betrokkenheid en inzet bij het inhoudelijke werk. Wij bouwen aan een wendbare en betrouwbare organisatie die in staat is adequaat in te spelen op de behoefte en vraag van onze klanten. Deze organisatieontwikkeling noemen wij DRIVE (Drenthe in verandering).

Elke professional en zijn/haar team werkt met drive vanuit onderstaande vijf kernwaarden:

1. *Durf*
2. *Resultaatverantwoordelijk*
3. *Innovatief*
4. *Vakbekwaam*
5. *Eenheid*

Wij hanteren de onderstaande uitgangspunten:

- We verbinden ons aan en spelen in op de hernieuwde Drentse lokale en collectieve behoeften.
- We zijn een verbindend adviseur en uitvoerder op het gebied van de Publieke Gezondheid en Veiligheid.
- We leveren relevante informatie ten behoeve van de beleidsontwikkeling en -uitvoering van de Drentse gemeenten.

Onze organisatorische ambities zijn:

Vraaggerichte dienstverlening

Vraaggericht en met verstand van zaken zetten wij in op een snelle, transparante en bereikbare dienstverlening. Door klanten zelf afspraken in te laten plannen, zicht te geven in eigen dossier, digitale informatie te geven, het inzetten van klantpanels en inzet van eHealth applicaties. We benutten de technologische mogelijkheden waar het kan. We staan actief in contact met de gemeenten voor afstemming ten aanzien van de gewenste dienstverlening. We delen op een zorgvuldige wijze onze data, analyseren deze en adviseren hierover.

Aantrekkelijke werkgever

Professionals krijgen ruimte om te excelleren, te ontwikkelen en te groeien. De gemiddelde leeftijd

van onze medewerkers is 48 jaar en we verwachten de komende jaren veel uitstroom van onze oudere en ervaren medewerkers. Voor een aantal beroepsgroepen is er krapte op de arbeidsmarkt. Dit betekent dat we samen met andere GGD-en gaan investeren in aantrekkelijke opleidingsmogelijkheden en arbeidsplekken. Hiervoor zal in 2018 een strategisch plan opgesteld zijn naast de aandacht die we hebben voor duurzame inzetbaarheid en mobiliteit. We werken inmiddels tijd en plaats onafhankelijk waar mogelijk.

Transparant financieel beleid en verantwoording

GGD Drenthe is in control en is daarmee in staat bestuurlijke opdrachten uit te voeren en vigerende wetgeving te volgen. Onze basistaken zijn gebaseerd op een professionele standaard en worden vanuit de solidariteitsgedachte gefinancierd, waarbij de kosten worden verdeeld volgens een algemene verdeelmaatstaf. Additionele opdrachten worden tegen kostprijs uitgevoerd, met een risico-opslag van 10%. Financiële reserves worden in omvang, tijd en aantal zoveel mogelijk beperkt. Het weerstandsvermogen is afgestemd op een heldere analyse van financiële risico's. Daar waar een bestuurlijke noodzaak ligt, worden maatwerkafspraken gemaakt voor taken die (nog) niet onder de basistaken vallen, maar wel een structureel karakter hebben (bijvoorbeeld bij de Jeugdgezondheidszorg en Veilig Thuis). In de verantwoording wordt aandacht besteed aan het presterend vermogen van de organisatie door dit zoveel mogelijk meetbaar te maken. Maar altijd zal de vraag worden gesteld wat burgers, gemeenten, bedrijven of instellingen hebben gemerkt van deze inspanningen. Merkbaarheid en meetbaarheid zijn belangrijke kernbegrippen in de verantwoording.

Beleidsvorming in samenspraak met gemeenten

Raden en Colleges krijgen vroegtijdig de mogelijkheid om inbreng te hebben op het door GGD Drenthe in te zetten beleid en op wat zij hierin verwachten. Het is belangrijk dat de GGD in haar positie van gemeentelijke uitvoeringsdienst hierover in gesprek is met de gemeenten. Wij bieden hiervoor jaarlijks vroegtijdig een kaderbrief, en vervolgens een beleidsbegroting aan en lichten deze op verzoek mondeling toe. Bij nieuwe ontwikkelingen, koers en/of productwijzigingen bereiden we met de ambtenaren de inhoud voor en leggen deze tijdig voor aan de Colleges en Raden. Tevens organiseren wij bij regelmaat informatieavonden voor raadsleden.

Samenwerken en verbinden

Wij zijn ons ervan bewust dat wij een organisatie zijn die in verbinding staat en samenwerkt met andere maatschappelijke partners. Professionals worden opgeleid om in nieuwe samenwerkingsverbanden te opereren. De samenwerkingsrelaties met Veiligheidsregio Drenthe en de GGD-en in Noord-Nederland worden waar mogelijk uitgebreid en geborgd om de kwetsbaarheden op te heffen, de slagkracht te versterken en ruimte te creëren voor de noodzakelijke digitale innovaties.

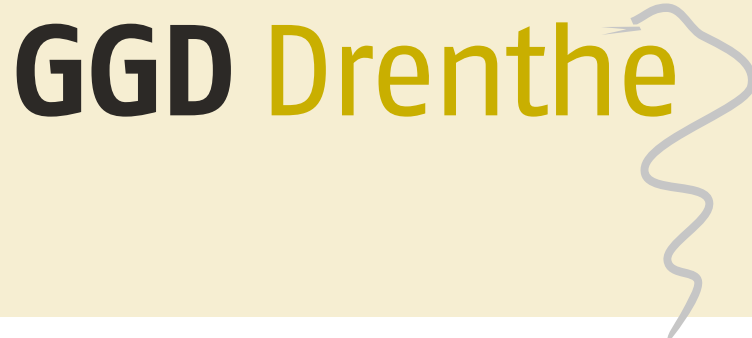
PIJLER 1	Monitoren, signaleren en advies	Indeling in begroting
	Jeugdgezondheidszorg en logopedie	Jeugd
	Prenatale voorlichting	Jeugd
	Epidemiologische analyse en monitoren	Bewaken
	Informatieverzameling voor advisering gezondheidsbeleid en bestuurlijke besluitvorming	Bewaken
	Gezondheidsbevordering	Bevorderen

PIJLER 2	Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	Indeling in begroting
	Infectieziektebestrijding	Beschermen
	Formuleren maatregelen ter beïnvloeding gezondheidsbedreiging	Beschermen
	Tuberculosebestrijding	Beschermen
	Seksuele gezondheid	Beschermen
	Milieu en gezondheid	Beschermen
	Rijksvaccinatieprogramma	Beschermen
	Openbare geestelijke gezondheidszorg meldpunt en advies	Beschermen
	Advies en meldpunt kindermishandeling en huiselijk geweld (Veilig Thuis)	Beschermen

PIJLER 3	Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises	Indeling in begroting
	Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR)	Beschermen
	GGD Rampen opvangplan (GROP)	Beschermen
	Psychosociale hulpverlening bij crises, rampen en incidenten	Beschermen

PIJLER 4	Toezicht houden	Indeling in begroting
	Toezicht kinderopvang, prostitutiebedrijven, tatooshops en asielzoekerscentra (Technische hygiëne zorg)	Beschermen
	Lijkschouw	Bewaken

Samen werken aan gezondheid!

Visie van GGD Drenthe
2017-2020

12 december 2016